

LÜHIKROONIKA

• 25.–29. juulini toimus USA-s Pittsburghis rahvusvaheline lingvistikaolümpiaad. Võistkonna juht oli Renate Pajusalu Tartu Ülikoolist. Rahvusvaheline lingvistikaolümpiaad toimus 9. korda. Eesti on osalenud kõikidel olümpiaadidel alates esimesest 2003. aastal. Seekordsest olümpiaadist võttis osa 102 õpilast 19 riigist. Kõik Eestit esindanud õpilased saavutasid väga häid tulemusi: Eva-Lotta Käsper (Hugo Treffneri Gümnaasium) sai kuldmedali (üldarvestuses II koht), Ralf Ahi (Tallinna Reaalkool) ja Mihhail Afanasjev (Kuressaare Täiskasvanute Gümnaasium) pronksmedali ning Sandra Schumann (Tallinna Reaalkool) diplomi. Keskmise tulemuse arvestuses saavutas Eesti individuaalvõistluses USA ja Venemaa järel III koha.

• 15.–20. augustini toimus Eesti Kirjandusmuuseumis rahvusvaheline huumori suvekool. Üheteistkümnendat korda aset leidnud suvekool oli seekord keskendunud sotsioloogilise, kultuur uurimusliku ja folkloristliku paradigma panusele rahvusvahelisse huumor uurimisse. Loengutega esinesid Seppo Knuuttila (Joensuu Ülikool), John Morreall (Williami ja Mary kolledž, USA) ja Christie Davies (Readingi ülikool, Suurbritannia). Suvekooli avasid piduliku loenguga kauaaegne huumor uurija Peeter Tulviste (TÜ) ning huumori suvekoolide traditsiooni algataja Willibald Ruch (Zürichi Ülikool).

• 22.–26. augustini peeti Palmes Tartu semiootika suvekool, kus arutleti semiootilise modelleerimise tänapäevaseid võimalusi ja tulemusi. Suvekooli

näol on tegemist jätkuga Juri Lotmani algatatud 1960.–1970. aastail Käärikul ja Tartus korraldatud sekundaarsete modelleerivate süsteemide teemalistele teaduskonverentsidele. Käesoleva aasta suvekoolis osalesid maailma tippsemiootikud, nagu Eero Tarasti, Frederik Stjernfelt, Göran Sonesson, peamiste väljaannete peatoimetajad Marcel Danesi, Paul Copley jpt tunnustatud teadlased.

- 26. augustil toimus Tallinnas kirjanike majas Dovlatovi päevade raames kirjandussümposium „Dovlatov – *genius loci*”. Tallinnas elanud kirjaniku loomingu lahkasid kirjanikud ja kirjandusteadlased Lev Lurje (Peterburi), Alexandr Genis (New York), Andrei Arjev (Peterburi), Valeri Popov (Peterburi), Juri Orlitski (Moskva) ning Jelena Skulskaja ja Juku-Kalle Raid Eestist. Sümpoosioni juhatas Ülo Tuulik.

- 26.–27. augustini korraldasid Kirjandusmuuseum ja Eesti Kirjanduse Selts Nüplis I suvekooli „Kaotatud klassika: lähilugemine”. Ettekannetega astusid üles Pille-Riin Larm, Brita Melts, Janika Kronberg, Erika Renel, Elo Lindsalu, Johanna Ross, Aare Pily, Kadri Tüür, Tiit Hennoste, Ivo Heinloo, Katre Talviste, Tiina Sulg, Mihkel Kunus, Maia Tammjärv ja Epp Annus. Korraldati väljasõit Mats Traadi romaani Palanumäele.

- 29.–30. augustini toimus Tallinnas TLÜ teaduskeelekeskuse ning eesti keele ja kultuuri instituudi korraldusel rahvusvaheline konverents „Rahvuskeeled teaduses ja kõrghariduses”. Põhiettekanded pidasid Kirsti Siitonen (Turu Ülikool) ja Jolanta Zabarskaite (Leedu Keele Instituut). Teaduskeele konverentsi raames aset leidnud terminoloogia ümarlual „Raalinduse ja side-tehnika eesti oskussõnad” arutati terminiloome õnnestumisi, ebaõnnestumisi, standardite olukorda ja kasutatavust ning tulevikupürgimusi. Hollandikeelsete terminite olukorrast andis ülevaate Jan Roukens.

- 30. augustil kaitses Andreas Kalkun Tartu Ülikoolis eesti ja võrdleva rahvaluule erialal doktoritöö „Seto laul eesti folkloristika ajaloos. Lisandusi representatsiooniloole”. Juhendaja oli Kristin Kuutma (TÜ), oponendid Tiina Ann Kirss (TLÜ) ja Thomas A. Dubois (Wisconsini ülikool, USA).

- 30. augustil kaitses Liina Paaes Tartu Ülikoolis eesti ja võrdleva rahvaluule erialal doktoritöö „Kurtide nimepärимuse aspekte: puudelisuse ja kurdiksolemise folkloristlik uurimus”. Juhendaja oli Tiiu Jaago (TÜ), oponent Päivi Rainò (Humanistinen Ammatti-korkeakoulu, Helsingi).

- 30. augustil kaitses Kai Tafenau Tartu Ülikoolis doktoritöö „Uue Testamendi tõlkimisest Rootsi ajal: käsikirjad, tõlkijad ja eesti kirjakeel”. Juhendajad Külli Habicht ja Enn Küng (TÜ), oponendid Aleksander Loit (Stockholmi Ülikool) ja Jüri Viikberg (TLÜ).

- 31. augustil kaitses Heete Sakhai Tallinna Ülikooli eesti keele ja kultuuri instituudis doktoritöö „Teine grammatika. Eesti keele teonimede süntaks konstruktsioonipõhises perspektiivis”. Juhendaja oli Martin Ehala (TÜ), oponendid Jaakko Leino (Helsingi Ülikool, Soome Kodumaa Keelte Uurimiskeskus) ja Helle Metslang (TÜ).

- 31. augustil kaitses Mirjam Hinrikus Tartu Ülikoolis doktoritöö „Dekadentlik modernsus kogemus A. H. Tammsaare ja nooreestlaste loomingu”. Juhendaja oli Tiina Ann Kirss, oponendid Satu Grünthal (Helsingi Ülikool) ja Rein Veidemann (TLÜ).

- 6. septembril pidas Tartu Ülikooli aulas sügissemestri esimese inauguratsiooniloengu teemal „Luulekeele olemus” TÜ eesti kirjanduse professor Arne Merilai.

- 7. septembril toimus Tartus Õpetatud Eesti Seltsi koosolek, kus Piret Õunapuu kõneles teemal „ERM-i strateegiad ja praktikad rahvaga suhtlemisel muuseumi algusaastatel”.

- 13. septembri folkloristide teisi-

päevaseminaril Kirjandusmuuseumis rääkis Liisa Granbom-Herranen vanasõnadest SMS-ides: kuidas vanasõnad elustuvad moodsa tehnoloogia abil ning kuidas kasutatakse ja tõlgendatakse Soomes vanasõnu argikeelses igapäeva-suhtluses.

- 16. septembril korraldasid Kirjandusmuuseumi kultuuri- ja kirjandusteooria töörühm ning Eesti Kirjanike Liit Tallinnas kirjanike majas konverentsi „Võlus ja vaimus, valguses ja varjus”. Mari Saadi loomingust kõnelesid Epp Annus, Luule Epner, Ele Süvalep, Johanna Ross, Barbi Pilvre, Paula Randver ja Märt Väljataga.

- 16.–18. septembrini toimus Tartus saksa kultuuri instituudis IV Balti kirjakuultuuri sümposium, mille korraldasid Eesti TA Underi ja Tuglase Kirjanduskeskus, TÜ raamatukogu eesti vanema kirjanduse uurimis- ja võrguprojekt EEVA koostöös Eesti Goethe-Seltsiga. Üles astusid baltisaksa kultuuri ja kirjanduse uurijad Frankfurdist, Greifswaldist, Göttingenist, Freiburgist ja Osnabrückist, samuti Lätist ja Eestist (Liina Lukas, Reet Bender, Helen Kurss, Kristi Viiding, Andrea Bochese, Jürgen Beyer, Aivar Põldvee, Vahur Aabrams, Maris Saagpakk, Kairit Kaur, Mari Tarvas, Ulrike Plath, Ave Mattheus ja Jaan Undusk).

- 22. septembril peeti Kirjandusmuuseumis Akadeemilise Rahvaluule Seltsi kõnekoosolek, kus esines soome kasvatusteadlane Liisa Granbom-Herranen ettekandega „Lapsepõlve vanasõnad: millele pöörati tähelepanu 20. sajandi algul?”.

- 26. septembril toimunud Euroopa keelte päeval korraldas Tallinna Ülikool tõlkekonverentsi „Mida ma teen, kui ma tõlgin?”. Esinejad Anna Lange, Arvi Tavast, Tõnu Önnepalu, Andres Luure, Ülar Ploom ja Hasso Krull rääkisid sellest, milline on nende isiklik suhe tõlkimisse ja mis neid selle juures kõige rohkem huvitab, inspireerib või intrigeerib.

- 26.–28. septembrini peeti Tartus Eesti Võrdleva Kirjandusteaduse Assotsiatsiooni 9. rahvusvaheline konverents „Maailmakirjandus ja rahvuskirjandused”. Osalejaid oli USA-st, Rumeeniast, Sloveeniast, Hongkongist, Luxembourg’ist, Lätist, Leedust, Slovakkias, Ukrainast ja Eestist.

- 29. septembril korraldas Eesti keelenõukogu Tallinnas Eesti TA saalis keelefoorumi. Avasõnad lausus president Toomas Hendrik Ilves. Esines ka haridus- ja teadusminister Jaak Aaviksoo. Eesti keelenõukogu esimees Birute Klaas-Lang andis ülevaate „Eesti keele arendamise strateegia 2004–2010” lõppseirest. Seiret kommenteeris välisekspert Pirkko Nuolijärvi (Soome Kodumaa Keelte Uurimiskeskus). Akadeemik Urmas Varblane kõneles teemal „Eesti keel ja ühiskonna areng”.

- 30. septembril toimus Tartus TÜ Lõuna-Eesti keele- ja kultuuriuuringute keskuses seminar „Lõunaeesti sõnaraamatud”, mis oli pühendatud Paul Hagu 65. sünnipäevale. Mulgi, võru ja setu sõnaraamatutest, setu eepose „Peko” sõnavarast, kohanimedest jpm kõnelesid Mari Mets, Inge Käsi, Alli Laande, Karl Pajusalu, Triin Todesk, Evar Saar, Õie Sarv, Mariko FASTER, Kati Allmäe, Liina Lindström ja Andreas Kalkun.

- 30. septembril ja 1. oktoobril peeti Tallinnas Rahvusraamatukogus rahvuskaaslaste II konverentsi. Rahvuskaaslaste programmi eesmärkidest ja rakendamisest kõneles Aho Rebas. Ettekannetega esinesid veel Aune Valk ja Triinu Ojamaa („Identiteedist ja selle muutumisest välismaa kogukondades”), Jüri Valge („Eesti keele ja eesti keelne õpe välismaal”), Jüri Viikberg („Väliseesti kultuuripärandi säilitamine”) ja Tiit Tammaru („Eestlased välismaal ja tagasiränne”). Sektsioonides arutleti erinevatel teemadel, nagu keel ja haridus, kultuuripärand ja kirikud, kultuur ja info, ränne.